

Verrekening van pensioenrechten door betalen van lijfrentepremies

05-02-2019 | Door Fiscale Zaken Vivat Verzekeringen

Vraag:

In het verleden is in Financieel Actief aandacht besteed aan de [verrekening van alimentatie door betaling van lijfrentepremie](#). Nu begreep ik dat het ook mogelijk is om bij echtscheiding het pensioen bij de partners¹ te laten en het tekort dat een van de partners hierdoor oploopt via een lijfrente kan worden verrekend. Hoe werkt dat?

Antwoord:

Inleiding

Bij echtscheiding is voor het zogenoemde tweedepijlerpensioen momenteel de Wet verevening pensioen bij scheiding van toepassing. Tweedepijlerpensioen is pensioen dat bij een werkgever wordt opgebouwd en dus niet een inleg in een lijfrente die privé is geregeld. In de Wet verevening pensioen bij scheiding is geregeld hoe het pensioen wordt verdeeld bij scheiding als partijen niets nader met elkaar afspreken daarover. Maar de wet staat ook toe dat afwijkende afspraken worden gemaakt over het pensioen.

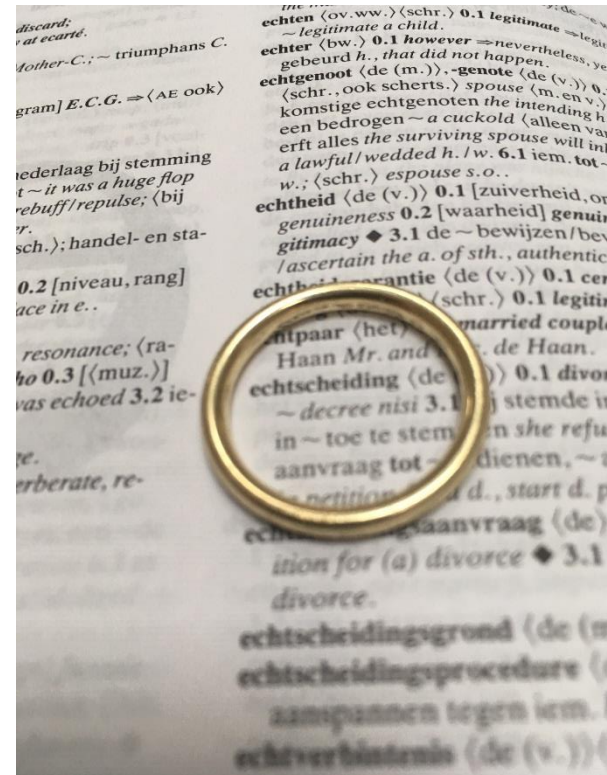
Partijen kunnen overeenkomen de pensioenrechten niet te wijzigen en degene die overbedeeld is een lijfrentepremie te laten voldoen om daarmee de onderbedeelde te compenseren. Dit kan goed bijdragen aan de voorkoming van een (fors) pensioengat.

Hoe werkt het?

De lijfrente die wordt afgesloten moet voldoen aan de regels zoals die gelden voor een lijfrente waarvoor de premie in aftrek komt ter compensatie van een pensioentekort.² Maar er hoeft geen pensioentekort te zijn.

De hiervoor bedoelde regels zijn³:

- De uitkeringen moeten toekomen aan de belastingplichtige (in dit geval is dat de ex-partner gecompenseerd wordt door de overbedeelde van pensioen);
- Er moet een toegestane lijfrentevorm worden aangekocht (dus een levenslange of tijdelijke oudedagslijfrente, of een nabestaandenlijfrente);
- De lijfrente wordt ondergebracht bij een toegestane levensverzekeraar (een bancaire uitvoerder is uitgesloten⁴).

¹ In dit artikel wordt het begrip partner gebruikt aangezien de Wet verevening pensioen ook van toepassing is op geregistreerde partners. De genoemde wet is niet van toepassing op samenwonenden.

² Artikel 6.6 Wet IB 2001

³ Artikel 3.125, eerste lid Wet IB 2001

⁴ Naar verwachting wordt dit op afzienbare termijn aangepast.

De ex-partner die wordt gecompenseerd moet verzekeringnemer, verzekerde en begunstigde zijn. De premie moet aan de verzekeraar worden voldaan door de overbedeelde partner (die wordt dus als premiebetaler vermeld). Die partner kan de premie als een zogenoemde persoonsgebonden aftrekpost in mindering brengen op het inkomen.

Net als bij een lijfrente die in aftrek is gebracht in verband met een pensioentekort, geldt dat bij schending van de wettelijke voorwaarden negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking worden genomen.⁵ In dat geval is ook revisierente verschuldigd.⁶

De wettekst schrijft niet voor dat het bedrag eenmalig in de vorm van een koopsom moet worden voldaan. Een premiebetaling verspreid over meerdere jaren zou dan ook mogelijk moeten zijn.⁷ Spreiding van de betaling kan voordelig zijn voor de overbedeelde ex-partner. Allereerst gaat het vaak om niet geringe bedragen die moeilijk in een keer betaald kunnen worden. Verder kan een periodieke betaling ook fiscaal voordeel opleveren. Persoonsgebonden aftrek komt ten laste van het inkomen in box 1. Is dat inkomen niet voldoende dan komt de aftrek ten laste van het inkomen in box 3. Gespreide aftrek door de jaren heen tegen het hoogste box-1-tarief is voordeliger dan aftrek in box 3.

Vraag is natuurlijk wel of de onderbedeelde partner hiermee akkoord wil gaan. Die loopt het risico dat de overbedeelde ex-partner bijvoorbeeld voortijdig komt te overlijden en de premiebetaling dus niet geheel wordt voldaan. Oftewel: risico op een pensioentekort!

Over de maximale omvang van de premieaftrek in dit kader is niets opgenomen in de wet. Wellicht is de gedachte geweest dat ex-partners elkaar niet snel te veel zullen toespelen bij een echtscheiding. Een maximum is ook niet eenvoudig te omschrijven. Hoe zet je bijvoorbeeld een pensioen op eindloonbasis af tegen een lijfrente waarbij in fondsen wordt belegd? Een actuaaris zou er wellicht nog wel raad mee weten, maar dan moeten wel uitgangspunten voor die berekening geformuleerd zijn.

⁵ Artikel 6.6, vijfde lid Wet IB 2001 juncto artikel 3.133 Wet IB 2001

⁶ Artikel 30i Algemene wet inzake rijksbelastingen

⁷ Zie voor dit standpunt Dietvorst, Lijfrenten (FED Fiscale Brochures), 2003, pag. 165

Slotopmerkingen

Pensioen en echtscheiding is een lastig onderwerp. Het is niet voor niets dat de Wet verevening pensioen bij echtscheiding is geëvalueerd en wetswijzigingen op dit vlak in voorbereiding zijn.⁸ Een goede adviseur is op dit vlak goud waard!

⁸ Zie ook Kort bericht: [Reactie Pensioenfederatie op wetsvoorstel Wet pensioenverdeling bij scheiding 2021](#)